

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8278.

Nearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Savienyotose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50;
Tvisms mėnesiams — \$2.00. Kitose kalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

LORDAS NORTHCLIFFE

Tai buvo, vienaip ar kitaip kalbant, stambaus kalibro žmogus, kurį anadien palaikė Westminsteryje. Lordas Northcliffe, savininkas šešių dešimtų laikraščių Anglijoje, buvo tiek jau gabus, kaip laikraščių leidėjas, kiek ir bjauriai demagogiškas. Jį garbina visa beveik buržuazija, kaip Amerikoje, taip ir Anglijoje, nes visas savo spēkas karo metu jisai suvartojo kėlimui neapykantos prieš Vokietiją. Jo įtaka karo metu buvo taip didelė, kad jisai, sykiu su Lloyd George'u, nuvertė liberalinę Asquitho ministriją, tuomi sustiprindami aktyvų karininkų sriovę. Bet vėliau, po karo, susipykęs su Lloyd George'u, jisai jau nebeįgėgė jo nuversti. Iš to galima padaryti išvedimą, kad jojo įtaka pastaraisiais metais pradėjo pulti.

Jeigu vienas žmogus gali kontroliuoti 60 laikraščių, ir tai dar tokių, kaip Londono "Times" ar "Daily Mail" ("Mail" turi pusantro milijono skaitytojų), tai apie laisvę, apie neprigulmybę kapitalistinės spaudos negali būti nei kalbos. Northcliffe laikraštis turtas buvo milžiniška pajėga ir ji, tarnaudama atskiros kapitalistų kastos interesams, buvo tuo pačiu sykiu įrankis milžiniško pasipelnymo. Laisvasis redaktorius, laisvasis neprigulmingas spaudos organas buržuazinėje visuomenėje jau išnyko. Dabar atėjo laikai didžiųjų laikraščių sindikatų, spaudos monopolija nedidelio būrio žmonių rankose. Vokietijoje, padėkim, multi-miljonierius Stinnes supūtko vieną laikraštį po kito. Stambiausi Vokietijos laikraščiai priėmė Stinnesui. Vienus jisai kontroliuoja tiesiai, kitus netiesioginiai. Stinneso laikraštis turtas yra ne tikta pelningiausia biznio propozicija, bet ir galingas įrankis uždėti apynasrį kontrolės ant buržuazinės politikos. Amerikoje mes turime Hearstą, bjauriausios rūšies politinį ciniką, kuris čia kontroliuoja kelis dešėkus laikraščių. Hearstas, tiesa, nėra tiek dantingas ir galingas, kokio buvo Northcliffe. Jisai kontroliuoja rinkimus, duokim sau, New Yorke, o Northcliffe tankiai nuversdavo ministerijas.

Čia, Amerikoje, be to, pradeda kilti laikraštis trustas F. Munsey.

Rusijoje, jeigu nebūtų kilusi revoliucija, be abejonės, būtų susidaręs Suvorimo laikraštis trustas.

Northcliffe propaganda buvo tai imperialistinių nuodų skleidimas. Tai buvo viršžmogis savo šalies imperialistų, tai buvo apatalas kolonialinės politikos. Rusų Revoliucijos, Sovietinės Rusijos jisai dar daugiau neapkentė, kaip Vokietijos karo metu. Tai buvo aklas kolonialiečių rėmėjas. Kada Lloyd George pradėjo linkti prie kompromiso su Rusija, tai Northcliffe apšaukė jį išdėyku. Už tai Northcliffe buvo nesvietiškai mylimas Francijos imperialistų. Už tai Amerikoje jisai buvo po dvasine globa tokių reakcionierių, kaip Hughes, Hooveris ir Munsey.

Del piniginių išteklių Northcliffui nereikėjo varžyties; Nekurie jo laikraščiai nešė jam pinigų, kaip tas aitvaras. Tas jis galėjo daryti manipuliacijas ir pilti kraujo į gyslas silpnesnių laikraščių. Seniausiais ir įtakingiausiais Londono "Times" tik tuo būdu galėjo ir pasilaikyti. Užsienio žinių agentūros pas Northcliffą buvo puikiausiai suorganizuotos. Sensacijų kelimo žvilgsniu, Northcliffe buvo niekuo nepavadojamas meistersis.

Iš to lengva suprasti, kuo yra spauda šiais imperializmo laikais. Tokio dalyko, kaip laisva spauda, dabar nėra. Darbininkai turi žiūrėti į buržuazinę spaudą, kaip į savo didžiausią neprietelį. Net toks "socialistas", kaip Seidemanas, neseniai viešai pripažino, kad viena iš didžiausių klaidų vokiečių revoliucijos buvo ta, jog ji neužmovė apynasrį ant kapitalistinės spaudos. Rusų bolševikai elgėsi kitaip. Tai pasakai apie laisvą demokratine spaudą jie netikėjo ir, gal būt, todėl Northcliffe, kaip to rūšies spaudos didžiausias šūlis, jų taip baisiai nekentė.

Dėdelė.

Lietuvių spauda piktinasi, kad Tarybų Rusijoje baudžiami mirtin visokie kontra-revoliucionieriai, kyšių emikai ir yagyš. Tai esąs barbarų darbas.

Ir nenustabu, kad barbarais vadina Rusijos valdžią. Juk jeigu tokia valdžia paimtų į savo rankas gal Lietuvoje, tai iš dabartinių ministerių ir augštesniųjų dūninkų vargiai nors vienas nuosimtis liktų gyvais, jie veik visi kontrabandistai, yagyš ir kyšių emikai, enok Lietuvoje jų niekas nebūdžia ne tik mirtimi, paprastu kalėjimu. Už tai ten komunistai šaudomi žudomi.

KOMPAINIŲ PELNAS.

Kada darbdaviai rengiasi numušti darbininkams algas, tai paprastai jie sako, kad negalį išeiti, kad turį nuostolių mokėdami darbininkams tokias algas ir tt. Daugelis lengvatikų tam tiki. Bet tikrenybėje to nėra. Darbdaviai numušinėja algas todėl, kad daugiau gausvų pelno, o ne todėl, kad jį turėtų kokių nors nuostolių.

Pastaruoju laiku Chicagoje buvo susireikavę gatvėkarių darbininkai. Streikas tęsėsi trumpą laiką ir užsibaigė darbininkų laimėjimu. Dabar apskaitliuojama, kad per tą streiką gatvėkarių kompanijos turėjusios \$232,000 nuostolių, o darbininkai — \$420,000 nuostolių. Viršutinių gelžkelių (elevated) kompanijos turėjusios \$90,000 nuostolių, o darbininkai — \$180,000 nuostolių. Vadinasi, jeigu kompanijos taip mažai pelno turėtų, kuomet darbininkai dirba, tai iš kur jų tokie dideli nuostoliai pasidarytų darbininkams sustreikavus? Dabar mes matome, kad jų nuostoliai siekia pusę darbininkų algų, todėl iš to galima daryti išvedimą, kad jie veik tiek gauna pelno, kuomet darbininkai dirba. Vienok jie nepaliauja šaukė, kad darbininkai gauna didelės algas ir kad jiems būtina reikia jas nukapatoti.

PIRMEIVISKAS VĖJAS.

Liberalų spauda ("New Republic", "Nation", dalinai "Globe") konstatuoja tą faktą, kad Amerikoje pradeda pūsti pirmėiviskas vėjas. North Dakotoje atsigauna bepartytė fermerių lyga, kuriai pasisekė laimėti nominacijose. Visoje eilėje valstijų (Pennsylvanijoje, Indianoje, Nebraskoje, Iowoje) atžagareiviškus republikonus suvarė į ožio ragą pirmėiviški republikonai laike pastarųjų nominacijų. Kanadoje keturias valstijas jau kontroliuoja fermerių organizacijos. Neseniai fermeriai atsiekė stambaus laimėjimo Manitobos valstijoje, sumušę liberalus.

Tai, yra ženklų, kad kykla smulkiosios buržuazijos radikalizmas. Gi atžagareiviškų republikonų kontroliuojamas kongresas tik pila alyvos į visuotinę nepasitenkinimo ugnį. Su savo augštesniais muitais Hardingo administracija pati sau kasa duobę.

Kad visuomeninių santykių linija eina kairėn, tai malonu pažymėti, bet faktas yra tas, kad darbininkų klesla negali ir neprivalo laukti stebūklų iš kilimo įtakos smulkiosios buržuazijos radikalų ir pirmėivių. Jų šluota, kad ir nauja, nepajėgs apvalyti Amerikos. Ka, padėkim, davė Amerikos darbo žmonėms toksai pirmėivis, kaip La Follette, arba fermerių senatorius Ladd? Tiek kiek ir Wisconsinio menševikiški socialistai — tai yra, nieko! Kuo Kanados

APŽVALGA

politika pakitėjo, kad didžiumą jos valstijų kontroliuoja fermeriai? Niekuo. Klesų kova prieš kapitalistus, demaskavimas buržuazinės valstybės, stiprinimas klesnių darbininkų organizacijų — tai kelias Amerikos darbo žmonių.

KAIP JIE "PILDO" ĮSTATYMUS.

Colorado valstijos kazokai išvarė iš tos valstijos žinomą darbuotojų profesinių sąjungų dirvoj, žurnalo "Labor Herald" redaktorių, W. Z. Fosterį. Generolas Hamrock pareiškė, jog Fosteris išvytas iš ten "delegeriausių valstijos interesų", ir kad tai daryta "nepaisant įstatymų". Fosteris, girdi, esąs pavojingas radikalas. Nepaisant, kad Posteris tvirtino, jog jis veikia neperžengdamas įstatymų, kazokai paėmė jį iš viešbučio ir išvežė iš tos valstijos kaipo "pavojingą žmogų".

Mat, kaip jie pildo įstatymus. Nepatiko žmogus, tai spēką pavartojo, suėmė ir išvežė.

Valdančioji klesla nuolat įkalbinėja darbininkams įstatymų šventumą ir būtinumą pildyti juos. Jei kurie suziniai ar nesužiniję pasielgia priešingai vienam ar kitam įstatymui, tampa skaudžiai nubausti. Bet patys kapitalistai ir jų samdyti talkininkai niekuomet nepaiso įstatymų; jei tik reikalinga jų interesams, jie elgias priešingai įstatymams.

Tuomi jie, žinoma, patvirtina aiškinimą, jog buržuazinė valstybė yra įrankis gyvimui išnaudotojų klesos interesų.

PERDAUG NORI.

Sios šalies kapitalistai prirato matyti Samą Gompersą ginant jų reikalus ir jau nenori, kad jis bent žodį tartų priešingai. O jei jis pasidrasina ir pasako, kad nors jiems nepatinka, tai jie tuojau išmetinėja jam. Štai, anadien p. Gompersas išsireiškė, jog dabartiniu laiku gelžkeliai, iš priezasties streiko, labai blogi, nesaugūs ir grumuoja pavojum pasažierių ir darbininkų gyvastims. Užgirdęs tai, kapitalistų organas New York "Times" labai supyko ant Samo ir išmetinėja, kad jis taip "neteisingai" elgiasi, kaip ir kai kurie "blogi" darbininkų vadai. "Times" mano, kad p. Gompersas turi sakyti, jog gelžkeliais važinėti labai saugu, nors taip sakyti reikėtų sakyti netiesiai.

Matomai, jie laiko Samą visai saviškiu.

Tiktai tie žmonės, kurie pasiliuosavo nuo visų prietarų, arčiausiai prisitartina prie paties gyvenimo, tik jiems tenka ragauti tikrą gyvenimo skonį, sotintis jojo kvapumu, lyg to metų metus bonkose išsistovėjusio vyro. George Moore

KAS TROKŠTA KRAUJO

Visas "civilizuotas pasaulis" sujudo, subruzdavo, sužė ir suriko: "Bolševikai trokšta kraujo! Bolševikai teisia socialistus revoliucionierius ir juos smerkia mirtin. Protestuok "civilizuotas pasauli" prieš tokius bolševikų darbaringus darbus!"

Ir protestuoja, "visi", kas tik "gyvas"; protestuoja. Protestuoja socialistai, protestuoja liberalai, protestuoja buržuazija, protestuoja klerikalai. Protestų "vilnys" ūžia, šniokia, protestantai apsupotoje rėkia, kad bolševikai daugiau nieko nedaryti, kaip tik žmones žudyti, kad jiems daugiau niekas nerūpi, kaip tik kraujas, kraujas ir kraujas. Jie esą tam ir sutverti, kad maudytųsi šiltuose žmonių kraujuose.

Ar tai žertas, išdrįso teisti socialistus revoliucionierius ir dar grąsina mirtimi!

Įvairaus kalibro, įvairios markės protestantai dedasi ramybės aniuolais, sakosi nenorį kraujo, norį taikos ir ramybės. Taip sako socialistai, liberalai, buržujai ir klerikalai; taip sako "Naujienos", "Keleiviai", "Vienybės", "Draugai", "Tėvynės" ir kiti; taip sako "Times'ai", "World'ai" ir jiems panašūs. Visi, kaip vienas, "bjaurisi" krauju! visi, kaip vienas, protestuoja prieš tuos, kurie "nori" kraujo, kurie teisia mirtin socialistus revoliucionierius.

Bet pažūrėkime, kas nori kraujo, ar tie, kurie teisia socialistus revoliucionierius, ar tie, kurie protestuoja prieš teisėjus?

Kas per vieni tie socialistai revoliucionieriai? Pirmiausiai, socialistai revoliucionieriai yra teroristai. Jie pirmoje vietoje stato terorą — žudymą atskirų asmenų. Jų programos — kraujas ir kraujas; jų argumentai — revolveris ir bomba. Jie Tarybų Rusijoje užsiimdinę vien tik teroru — žudė komisarus ir kitus žymesnius veikėjus. Ir štai, kada Tarybų valdžia pasodino juos kriminalistų suolau, tada visi šikšnosparniai ir varnai virto lakštingalomis ir pradėjo čiulbėti, pradėjo "bjaurėtis" krauju.

Tarybų valdžia, nuteisė socialistus revoliucionierius mirtin ta išlyga, jeigu jie, jeigu vėl užsiims žudymu žmonių. Bet jeigu socialistų revoliucionierių centralės įstaigos paskelbs, kad jos išsižadė teroro, tuomet ir nuteisųjų gyvybės bus išgelbėtos.

Mes vėl klausiam: kas trokšta kraujo, ar bolševikai, ar socialistų revoliucionierių užtarėjai, pradedant socialistais ir baigiant klerikalais?

Bolševikai — būdami valdžioje, reikalauja, kad socialistai revoliucionieriai išsižadėtų teroro, jeigu nori, kad jų partijos nariai nebūtų mirtin smerkiami. Čia, rodosi, visi turėtų pareikalauti, kad socialistai revoli-

cionieriai išsižadėtų teroro; ypatingai turėtų savo balsą pakelti ponai socialistai, kurie sakosi baisiai neapkenčią kraujo liejimo, kuriems kiekvienas kraujo lašas sugadina nervus. Tą patį turėtų daryti liberalai, buržujai ir klerikalai. Bet ar tas daroma? Nieko panašaus. Apie tai, kad socialistai revoliucionieriai užsiima teroru, lieja kraują, tie ponai neužsimena, o tik protestuoja, kad tuos teroristus teisia. Tie ponai tik tuomet bjaurisi, kai pamato, kad Tarybų valdžia teroristus teisia mirtin. Bet kada tie teroristai šauda valdžios at-

stovus, kada jie leidžia kulpatingai turėtų savo balsą pakelti ponai socialistai, kurie sakosi baisiai neapkenčią kraujo liejimo, kuriems kiekvienas kraujo lašas sugadina nervus. Tą patį turėtų daryti liberalai, buržujai ir klerikalai. Bet ar tas daroma? Nieko panašaus. Apie tai, kad socialistai revoliucionieriai užsiima teroru, lieja kraują, tie ponai neužsimena, o tik protestuoja, kad tuos teroristus teisia. Tie ponai tik tuomet bjaurisi, kai pamato, kad Tarybų valdžia teroristus teisia mirtin. Bet kada tie teroristai šauda valdžios at-

stovus, kada jie leidžia kulpatingai turėtų savo balsą pakelti ponai socialistai, kurie sakosi baisiai neapkenčią kraujo liejimo, kuriems kiekvienas kraujo lašas sugadina nervus. Tą patį turėtų daryti liberalai, buržujai ir klerikalai. Bet ar tas daroma? Nieko panašaus. Apie tai, kad socialistai revoliucionieriai užsiima teroru, lieja kraują, tie ponai neužsimena, o tik protestuoja, kad tuos teroristus teisia. Tie ponai tik tuomet bjaurisi, kai pamato, kad Tarybų valdžia teroristus teisia mirtin. Bet kada tie teroristai šauda valdžios at-

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

Japonija. Komunistų Partija išleido atsiskaukimą į viso pasaulio darbininkus, kuriame raginama dėti visas pastangas, kad būtų atšaukta iš Sibiro Japonijos kariuomenė. Atsiskaukime sakoma:

"Draugai! Prieš norą ir valią Japonijos darbininkų ir valstiečių Japonijos valdžia pasiuntė Sibirą didele armija mušti Raudonąją Armiją ir naikinti darbininkų ir valstiečių šalį. Mes, Japonijos revoliucinis proletariatas, dar esame persilūpinę sulaikyti agresyvės, reakcinės, militaristinės Japonijos valdžios pasiųstą imperialistinės armijos, nežmoniška ir kraugeringa darbą Sibire. Japonijos armija netenka žmonių pasitikėjimo nuo to laiko, kuomet puolė Vokietijos militarizmas ir kuomet militaristų kėlia padarė neteisingus žygius Sibirą. Žmonės įstikino, jog tokis įsiveržimas kaimyninėn šalin, dargi be jokios priezasties, yra pragaištingas ir pačiai Japonijai. Tas pasitikėjimas, kokį jie turėjo praityj, dabar visai išnyko Japonijos darbininkų miniose, matant visame pasaulyje judėjimą prieš Japoniją delei jos militaristų bauraus elgimosi Sibire, Činijoje ir Korejoje. Japonijos darbininkai ir valstiečiai priešinos įsiveržimui Sibirą. Kada Japonija siuntė pirmą įsiveržimo armiją Sibirą, po komanda generolo Otami, kuris tada buvo vietnatinis komendantas visos talkininkų įsiveržimo armijos, — Japonijos darbininkai ir valstiečiai parodė (nors ne visai tinkamais būdais), savo pasipriešinimą maisto riaušėmis, didžiausiais sukilimais Japonijoje, apimančiais du trečdalių visos šalies — 142 miestuose ir miesteliuose. Šitie sukilimai prasidėjo 1918 metais, rugpjūčio 3 d., viename žuvininkų kaime, ir begiu kelių savičių kaip gaisras išsiplėtė visoje šalyje. Apskaitliuojama, kad riaušėse dalyvavo apie 10,000,000 žmonių, kurių 90% buvo proletarai. Tie įvykiai sulaukė valdžios nuo pasiuntimo milijono karių Sibirą. Vienok ji pasiuntė 70,000 karių."

Toliau atsiskaukime nurodoma, jog valdžia apgaudinėjo bėdnuomenę, aiškandama, jog pasiųsta armija "saugoti Japonijos žmonių gyvasčių" ir tt. Atsiskaukime taipgi raginama viso pasaulio darbininkus bolkuoti Japoniją iki jos valdžia atšauks savo armiją Sibiro, ir varyti didžiausią propagandą prieš Japonijos imperialistų žygius Sibirą. Atsiskaukimas užbaigiamas:

"Pasaulio proletarai! Jus matote, kad šitas brutalis puolimas ant Rusijos proletarų Sibire yra dalimi viso pasaulio kapitalistų puolimo ant Rusijos. Klesniai susipratę Japonijos darbininkai ir valstiečiai kovoja prieš galingiausią imperializmo streikais, boikotais ir revoliucinėmis demonstracijomis, reikalauja pripažinti Tarybų Rusijos valdžios ir proletariato diktatūros."

"Draugai! viso pasaulio situacija, kurioje mes visi atsidūrėme, yra labai opidi. Dar kartą kviečiame jus dėti mums kautis prieš Japonijos imperializmą, taipgi prieš talkininkus, ir gelbėti Rusijos Valstiečių ir Darbininkų Respubliką. Mes norime jūsų greitos paramos ir veikimo prieš Japonijos imperializmą, kuris puola ant bejėgių sibiriečių Toluosiuose Rytuose."

"Salin Japonijos imperializmas ir pasaulio imperializmas!"

"Lai gyvuoja Tarybų Rusijos Darbininkų ir Valstiečių Respublika!"

"Lai gyvuoja Japonijos Komunistų Partija ir Komunistų Internacionalas."

"Japonijos KP, PK, ir "Com. Review"

Sen Katayama, žinomas japonas revoliucionierius išleido atsiskaukimą į Japonijos kareivius Sibire. Savo atsiskaukime jis ragina kareivius taikytis su Rusijos darbininkais ir kareiviams, kurie kovoja ne tik už savo reikalus, bet ir už kitų šalių darbininkų, valstiečių ir kareivių reikalus. Jis ragina japonams kareiviams, kad imperialistai juos pasiuntė Sibirą žudyti vargšų, kurie nieko blogo nepadarę Japonijos gyvybiams darbininkams, kareiviams ir valstiečiams. Jis ragina kareivius neklaušti Japonijos grobių ir nevaryti sibiriečių. Nežiūrint žiaurios raudonosios, Japonijos samonios darbininkai veda didelę

va prieš išnaudotojus. (Kuomet Japonijos išnaudotojų klasa persekioja ir engia korejiečius, tai Japonijos sąmoningi darbininkai eina ranka rankon su korejiečiais kovotojais).

Tur būt spiriama tokio didelio darbininkų priešinosi laikymui kariuomenės Sibire, Japonijos valdžia nuolat skelbia, jog atšaukia armiją iš Sibiro.

REDAKTORIUS

(Diskusijom tema).

Yra redaktorių ir "redaktorių". Sekamuose paragrafuose aš bandysiu išdėstyti savo nuomonę apie šią žiūrį ir redaktoriaus karjerą ir uždavinius.

Tik ką perskaičiau aštuonių puslapių nekrologą, pašvestą atminčiai mirusio New Yorko "Times'o" redaktoriaus, p. C. R. Millerio. Ten išdėstomas gyvenimas žmogaus, kuris buvo žvaigždė buržuazinės minties žurnalizmo. Šį straipsnį rašau ne gerbimui kalbamojo redaktoriaus, nes neturiu nei noro, nei reikalo jį gerbti. Lai liaurus ant jo galvos krauju tie, kuriems jis tarnavo — buržuazija. Viršui minėtas nekrologas buvo man vien taktika, kuris pasakino prieš šio straipsnio parašymą.

Gal būt, kad man reikėta mintis nepatikti, o itin tiem, kurie tarnauja, žino dirvą esant kuo tai vieša plynia, kur visiem leista pasibastyti. Aš žiūriu į tą klausimą kitaip ir kalbėdamas visai nenoriu kam nors pataikauti ar ką nors užgauti. Galiau, ką gi aš kaltas, kad esu ortodoksalis tyrojo žurnalizmo garbintojas?

Laikraščio redaktorių yra pirmieji žurnalizmo eksponuotojas. Dar daugiau: jis yra dvasinis vadovas visuomenės dalies, kurios nuomones jis gina. Kad nebūti savo pozicijos kariakūra, redaktorių turi būti plačiai apsišvietęs ir visapusiai išsilavinęs žmogus. Vien tik gerų norų nepakan-ka. Be pamatinio apsišvietimo, be tvirtos pasaulio žvalgos — redaktorių yra savo vietos kariakūra, daugiau niekas.

Jam reikia žinoti bent kelias kalbas, senovines ir modernines; pažinti pasaulio istoriją nuo A iki Z; turėti gerą draugijinių mokslų supratimą ir, jeigu darbininkiško laikraščio redaktorių, — iki detalių žinoti revoliucinį marksizmą su visom jo ramifikacijom (išsišakojimais) ir darbininkų judėjimo istorija. Jis nemaziau turi žinoti ir klasikinę bei propagandinę literatūrą.

Redaktorių, kaip sakiau, yra vadovas tos visuomenės dalies, kuriai jis tarnauja. Jisai, todėl, privalo turėti gatavą atsaką į kiekvieną svarbesnę keliamą klausimą. Gal būt, kartais atsakymas nebus detaliu, teisingas, bet pamate — turi būti teisingas, nes atsakas nustato redaktoriaus vienminčių opinių klausimų. Redaktorių, kad

negali laukti su savo atsaku į klausimą, iki jį gyvenimas išriš. Jisai, kaip rusų patarlė sako, neturi vadovatis užpakaliniu protu (zadnim umom).

Bet ar daug mūsų lietuvių darbininkiškių laikraščių vedėjų yra šarvoti viršų išdėstytom kvalifikacijom? Tuli jų net lemtai lietuviškai rašyti nemoka.

Darbininkiškam laikraščiu turėti redaktorių, turintį visas viršų minėtas kvalifikacijas, tai daugiau, negu negalima dabartinėse sąlygose. Žmonės, kurie turi tokią augštą apšvietą ir, prieš to, įgimtą žurnalisto gabumą, — eina tarnauti buržuazijai, nes ji geriau apmoka.

Bet nieko nėra negalimo, jeigu tik mes nesvyruodami bet kokia kryptim lenksime savo pastangas. G. B. Shaw'as sako, kad nuolatinė žmogaus valia gali jį išlaikyti gyvu net 300 metų. Žinoma, tai ekscentrizmas, vienok yra tai neužginėjamas faktas, kad daug ką galima pasiekti koncentruotomis pastangomis. Jeigu mes visi, susipratęsi į darbininkų klesos dalis, suprastume svarbą tokio redaktoriaus, tokio inteligento, kurio kvalifikacijos augščiau išdėstytos ir kuris būtų persiėmęs marksistinė klesų kovos dvasia — mes daug ką galėtume nuveikti ta kryptim; mes galėtume išsiaukti sau tinkamus redaktorių, tinkamus vadus. Bėda tame, kad ne visi mes į tą klausimą taip žiūrime; tuli mūsų draugai mano, kad redaktorių gali būti net ir tas, kuris savo amžį nėra matęs gramatikos; kad gramatika, tai buržuazijos išmislas, ji nereikalinga.

Prieš-inteligeninė, prieš-vadinė mintis neprisideda prie mūsų vadų auklėjimo. Ta mintis siekia anarchijos. Yra pas mus net tokių draugų, kuriems žodis "inteligentas" ar "vadas", tai anatemas (prakeiksmas). Tokia nuomonė, tai inteligentofobijos manija. Ji lyg ir sakytas sako: lai gyvuoja ignorancija!

Šiuo klausimū, niekas geriau negali pasakyti už d. Lenina, kuris sako, kad veidmainingus vadus mano reikia be jokio pasigailejimo demaskuoti ir diskredituoti juos darbininkų akyse. Bet tiem mūsų vadams, kurie yra mum ištikimi, kurie kovoj išbandyti — mes privalome rodyti kuodidžiausio pasitikėjimo ir visais galimais būdais juos remti; jie yra mum būtini, nes be jų negali būti nuosakaus judėjimo.

Net ir esamose sąlygose daug ką mūsų redaktorių būtų galima pagerinti. Pirmiausiai, reikėtų pasirūpinti apie jų ekonominę padėtį, pagerinti ją. Neapkrauti jų taip nemielaširdingai kasdieniniu darbu, kad jau neliktų jiems nei valandėlės pastudijavimui. Redaktoriai, dirbdami geresnėse ekonominėse sąlygose, negus verčiami tiek nusikamuoti darbu, nereikės jiems pašalinių uždarbiavimų. Jie galės geriau sekti kylančius klausimus, daugiau galės la-

vimtis, tat ir — mum patiem daugiau galės duoti. Jeigu mes įvertiname svarbą gerai vedamo laikraščio, tai turime kiek galėdami ir patys prisidėti prie padarymo to laikraščio geru, pasiimti ant savęs dalį laikraščio naštos, o ne viską palikti pasišventimui tų žmonių, kurie surišti su to laikraščio padarymu tokiu, koku jis yra, arba gerinimu.

Būtų gerai, kad ir kiti draugai išreikštų savo nuomones šiuo klausimū.

Mislinčius.

O, JES

Mano fejtonas, po antgalviu: "Kur Mokytas, Tai ne Durnas", matomai, sujudino užkietėjusius Jurgelionio jausmus ir jis, ar jo frentas "Naujienu" pastabose, liepos 5 d., ve kaip filosofuoja:

"Senas Vincas dejuoja, kad jisai turįs keturis akurus žemės, kuina, karvepalikę ir tūkstantį dolerių morgičiaus: tai visas mano turtas, sukrautas per trisdešimt metų sunkaus darbo ir bastymosi iš vietos, į vietą, iš šalies, į šalį. Bet kam jisai plūsta Jurgelionį su Grigaičiu, kurie su jo bėdomis neturi nieko bendro ir jo morgičius, rodosi, neprivalo mokėti? Tegul jisai kreipiasi į Kominterną, į kurį jisai taip šventai tiki: Kominternas padarys revoliuciją ir visi morgičiai išnyks".

Pagal stoną, neblogai nupasakota, ar ne?...

Pirmiausia, kas link plūdimo. Rodos, savo gyvenime dar nėsu nieką išplūdes, o jeigu Jurgelionio ir Grigaičio pavardės skaitosi plūdimo žodžiais, tai aš negaliu gelbėti, kad juodu tokias pavardes nešiojasi.

Jurgelionis su Grigaičiu (plūdimas) su mano bėdomis neturi nieko bendro. Allright. Tai kokį bendrą aš ir mano draugai škotiečiai turėjome su Jurgelionio (plūdimas) persprogusia kelinu sėdyne? Ir kokis bendras liepė mums nupirkti jam naujas kelines ir eilę drabužių? Kokį bendrą mudu su nebašninku Lapinsku turėjova, kad dėl šventos ramybės užmokėjova "Rankpelnio" išdą 10 šilingų, kuriuos Jurgelionis (plūdimas) su Mariute prarūkė cigaretais? Kokį bendrą aš ir draugai amerikiečiai turėjome, kad sumetėme po doleriuką Jurgelionio (plūdimas) kelionei į Ameriką?...

Kokį bendrą mes turėjome, kad palaikėm "Moksleivių Ratelį" ir penėjome Griđavių Ratelį? šveicarišku sūriu?... Reiškia: mes su ponais iš "Naujienu" turėjome bendrą, kol juos pastatėme ant kojų, o dabar jie su mumis neturi bendro. Prisipažinote, kas esate. Pązinsime jus.

Juk niekas iš jū ir nereikalauja, kad jū mokėtumėte privatiškūs morgičius. Męs reikalaujame, kad jū, vietoj lipni šėrukas priešėruko, kurie mūsų prakaitu rašyti, nusimautumėte veidmainio kaukes ir reng-

tumėt žmonija prie naujos gadynės. Kad išnyktų morgičiai ir žemė paliktų tose rankose, kurios ją apdirba. Tai, poneliai, ko mes iš jū su reikalaujame ir turime teisę reikalauti.

Pabaigoj pasakya: "Tegul jisai kreipiasi į Kominterną, į kurį jisai taip šventai tiki: Kominternas padarys revoliuciją ir visi morgičiai išnyks".

Reiškia, jeigu tu, Seni, būtum mūsų plauko žmogus, tai mes padarytume su tavim kontraktą ir tavo morgičiai povaliai slinktų žemyn. Bet kad tu tiki Kominternui, tai ir važiuok pas jį.

Turiu jums, poneliai, pasakyti, kad aš Kominternui dar nėsu nieko davęs ir neturiu tiek pilietiškos drąsos ko nors iš jo reikalauti. Norėčiau žinoti, iš kur jū imate tokią nahališką drąsą ir drįstate siųsti mane tenai, kur jū nėsate piršto pridėję jo palaikymui ir nieko bendro su juom neturite?...

Iš jū aš turiu teisę reikalauti todėl, kad esu daug jūms davęs ir reikalauju ne bėru, ne pinigų, į kuriuos jū šventai tikite, bet darbo, švento, teisingo darbo...

Kadise judu man buvote brangūs žmonės. Aš auka-vau jūms pinigus ir, reikalui esant, net ir gyvastį, būciau aukavęs, bet šiandien aš už judu abudu nikelį ašduočiau.

Senas Vincas.

ANT GREITUJŲ

Ar girdėjote, kad New Yorke jau plenuojama įvesti cenzūrą literatiniams veikalams? Kiekvieną rankraščių žada peržiūrėti tam tikra komisija, kurią nuskers paleistuvystės bacilių įšėkijimo draugija.

Progresuojam, nēr ką ir sakyti!

Kapitalistų spauda nesiliauja šaukus: nukryžiuokite Herrino angliakasius, kurie nugalabijo kelis dešėkus streiklaužių. N. Y. "World" ir tam lygūs laikrašciai kasdien prisimena apie tai.

Bet kad valdžios agentai, kompanijos ir streiklaužiai kasdien nužudo po kelis streikininkus įvairiose Amerikos vietose, apie tai nei gu-gu!

Tokia tai yra kapitalistinė dora.

Visa kapitalistų ir menšėvikų spauda kasdien dejuoja del likimo keliu dešėkų Rusijos socialistų revoliucionierių, tų revoliucijos skebų. Vai-vai-vai, koks kačių koncertas sukelta!

Bet kada Estonijoje nužudė komunistą Kingissipą ir dešėtkus jo draugų, kada lenkų komunistą Dombalį nuteisė katorgon, kada neseniai nužudė penkis rumunus komunistus, kada po visą Latviją prasidėjo pekliškos ablavos ant komunistų, tai buržuazija ir menšėvikai tyli.

Taigi, ar galima skaityties su ta "visuomenės" nuomone?

J. Serenga.

Phone Cypress 3980.

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiausią LIETUVIŠKĄ VIESBUTĮ gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuavusieji į East New Yorka, niekuomet neužmirškite atsikankyti pas OSCARAS KIBURIS
858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.
Telefonas: Boulevard. 2160
Valandos:
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

PATARIMAI
Moterims Apie Lyties Dalykus
Geriausia knyga apie moterų lytišką gyvenimą, su visokiais pamokymais. Su paveikslais ir apdaryta.
KAINA \$2.00.

PATARIMAI
Vyrams Apie Lyties Dalykus
Aprašo visą vyrų lytišką gyvenimą, su visokiais pamokymais. Su paveikslais ir apdaryta.
KAINA \$2.00.
Reikalauti tuojau, adresuodami taip:
J. BARKUS
Box 129, Gen. P. O. NEW YORK, N. Y.

SUGEDE DANTYS — SUIRUS SVEIKATA.
Išgydymuuoju Dykai Savo Darbą Gwarantuojuame Taisome Ant Išmokescio.

Dr. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.
kampas Havemeyer
Antras ofisas 182 Flatbush Av. kamp. 6th Ave., Brooklyn. Du blokai nuo Pacific St. subway stoties ir du blokai nuo Atlantic Ave. subway stoties.

DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spinduliai.
2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL.
Telefonas: Canal 6222
Val: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

R. LIPTON AUKSORIUS
Visokie brangakmeniai, žiedai, laikrodžiai, įvairūs sukneliniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gauti pas
R. LIPTON
701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NAUJA KNYGA

VISŲ ŽINIAI!

Siuomi pranešame visiems lietuviams, jogei šiomis dienomis "Laisvės" išleistuvė užbaigė spausdinti vieną iš svarbiausių ir lietuviams darbininkams reikalingiausių knygų, parašytą garsaus rusų ekonomisto ir rašytojaus A. BOGDANOVO

IŽANGA

I POLITINĘ EKONOMIJĄ

Si knyga yra viena iš svarbiausių ir reikalingiausių lietuviams darbininkams, nes iki šiol dar jokios knygos, gvildenančios Politinę Ekonomiją, lietuvių kalboj nebuvo. Si knyga, kaip jau augščiau minėjome, yra parašyta garsaus rusų rašytojo ir ekonomisto A. Bogdanovo klausimū ir atsakymū formoje taip, kad ir mažiausiai suprantantis apie Politinę Ekonomiją žmogus ją lengvai galės skaityti ir suprasti. Ta knyga yra ant tiek svarbi ir populiariška, kad į trumpą laiką jau tapo išversta beveik į visas pasaulij vartojamas kalbas, tiktai lietuvių kalboj dar iki šiol nebuvo. "Laisvės" išleistuvė išleisdama tą svarbų ir stambų *Politinės Ekonomijos Rankvedį*, mano bus užpildžiusi tą spragą, kuri pas lietuvius iki šiol dar buvo. Mes nematome reikalo daug tą knygą reklamuoti, nes kiekvienas šio apgarsinimo skaitytojas galės spręsti knygos vertę ir svarbą perskaitys čionai surašytą jos turinį.

TURINYS

Kas tai yra politinė ekonomija?
Gamyba
Darbas ir jo vaisius.
Bendradarbiavimas (sandarbininkavimas) Prisiavimimas.
Visuomenės šikimas ir išsivystymas.
Politinė ekonomijos skirstymas.
Ekonomijos triukšlo metodai ir jo reikėmė.

Gamtinis ūkis.
Pirmykėcia bendrija.
Patriarchinė bendrija.
Feudalinė visuomenė.
Maino išsivystymas.
Prekė apskritai.
Maino lėpimai arba formos.
Pinigai.
Maino ūkis.
Nuo gamtinio ūkio prie maino ūkio.
Maino ūkis viduramžių miestuose.
Bendrijo maino įstatymai.
Prekybos kapitalizmas.
Kapitalas apskritai.
Prekybos kapitalas ir palūky kapitalas.
Galia prekybos kapitalo.

Mes manome, ši knyga pagal savo turinio privalo rasti kiekvieno lietuvi darbininko namuose, nes ta knyga aiškiai ir suprantamai pasakys kiekvienam lietuviui darbininkui, kaip pasaulis yra sutvarkytas ekonomiskai dabar ir kaip jis turėtų būti sutvarkytas, idant prašalimus skurdą nuo šios žemės paviršiaus. Sios knygos platinimū būtinai turėtų pasirūpinti A.L. D.L.D., A.D.P. L.S., L.M.P.S. kuopos ir šiaip pavieniai knygų platintojai.

Si knyga susideda iš 240 puslapių ir yra atspausdinta ant puikios popierės. Knygos kaina, puikiais popieriniais viršeliais, tik \$1. Drūtais audeklo apdarais — \$1.50.

Siųskite užsakymus kuogreičiausiai, nes iš priežasties brangumo spaudos reikmenų nedaug spausdinome, todėl gali pritrūkti.

Imantiems daugiau platinimū duodame nemažą nuosimti.

Siųsdami užsakymus ir pinigus, "money orderius" ir dėkius išrašykite "Laisvės" vardu ir adresuokite sekančiai:

LAISVĖ

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
P.S. ĮSITĖMYKITE MUSŲ NAUJĄ ADRESĄ!

NAUJA KNYGA

(Tasa nuo 4-to pusl.) muose. Prizadame rinkti aukas del ty kaliniu, kurie kovojo uz Lietuvos darbininku laisve ir pajuosavima visos darbo zmoniu klasės is po buoziu valdzios.

Rezoliucija Bendro Fronto Klaidimui.

Kadangi visos šalies kapitalistai, bankininkai, stambus ir smulkus pramonininkai ir įvairūs vertelgos, susijungę į bendrą savo organizaciją, "Open Shop Association", tikslu ardyti darbininkų unijas, politines partijas ir įvairias apsvietos organizacijas;

Kadangi šalies valdžia, pradėdama nuo žemiausių miestų valdyminkelių ir baigiant su kongresu ir augščiausia šalies galva — prezidentu, uoliai remia kapitalistus jų užsimojime triukšni darbininkų organizacijas bei unijas; ir

Kadangi A.D.P. saukia visas darbininkų organizacijas, unijas, politines partijas ir apsvietos draugijas į bendrą frontą, atmušimui kapitalistų ir valdžios puolimo ant darbininkų organizacijų;

Kadangi A.D.P. L.S. Biuras tikrame solidarume veikia bendrai su tarptautiniu A. D. P. Centre Pild. Komitetu bendro fronto klausime, —

Todel ALDDL. 1-mo Apskr. laikytoj konferencijoje, rugpjūčio 6 d., 1922, užgiriame A.D. P. darbuotę bendro fronto klausime ir pasizadame remti A.D. P. visuose jos daromuose svarbiuose žingsniuose, ginti ir stiprinti šios šalies darbininkų spēkas ir išreikiame pageidavimą bendrai veikti su A.D.P. L.S. 8-tu Distriktu visuose jo saukiamuose susirinkimuose bendro fronto delei.

Rezoliucijų Komisija: J. D. Bendokaitis, M. R. Lekešienė, O. Remeikienė.

LAISVOJI SAKYKLA

Redakcija už išreiktas mintis neatsako. Talpinuose straipsniuose taiso tik gramatiskas klaidas, nepaliesdama sintaksisku, kad neįkraipus originalių minčių.

Viešas Atsisaukimas į Draugus šv. Jurgio Dr-tės.

Gerbiameji! Sužinojęs, kad esu jums kaltas \$120, turiu tiesą atsisaukti prie jūsų ir tikiu, kad jūs išklausysite mano balsą.

Jūs žinote gerai, kad aš, būdamas Draugystės kasierium ir dirbdamas labui devyniolikai šimtų narių, pratrotinau savo sunkiai uždirbtus \$432.10. O šiandien išgirstu, kad jūs da reikalaujate iš manes \$120 ir žadate mane patraukti į teismą. Gerbiameji, gal jūs ir gerai tą dalyką atsimenate, o gal jau ir pamiršote per tokį ilgą laiką; gal kiti visai neįsityrėte to atsitikimo. Taigi dabar aš jums išaiškinsiu tą visą dalyką ir koiki būdu tas įvyko.

Lydėdamas a. a. M. Dudą pamėčiau \$1,250.00, \$44.10 užmokėjau sekretoriui Matulevičui už pasportus, tai ir po šiai dienai neatidada. Tą sykį aš pats nedirbau tris mėnesius ir taipgi išleida \$83.65. Banke pas Grakowskį uždarė \$315. Sykiu pasidarė \$692.75. Gerbiameji, matote aiškiai, kad pas mane pasidarė pinigų daugiau, negu mano kauocija. Kauocija buvo tik \$500. Aš jums turiu atmokėti \$692.75. Štai aš jums priduodu visą sumą, iš kurios aš turėsiu atmokėti: mano kauocija \$500; pas Grakowskį \$315; procentas už pusę metų už \$500 kauocijos \$10; išviso suma pasidarė \$880. Taigi dabar, iš tų aš jums turiu atmokėti \$692.75. Tokiu būdu lieka man iš mano kauocijos \$137.25 viso mano turto, kuris būtinai man priguli.

Gerbiameji, jūs pamenate gerai, kada aš atsisaukiau ant

kvartalnio susirinkimo, tai jūs sutikote ant mano meldimo, iš tų \$315, kurie yra pas Grakowskį, priguli man \$137, o Draugystei — \$178, ir tokiu būdu mes susitaikėme. Bet kada Shigauskas darė raštus, ant kurių aš turėjau pervesti Draugystei \$178 iš tų \$315, kurie buvo pas Grakowskį, tai įvyko klaida ir jis padarė taip, kad visi pinigai, kiek ten jų yra, priguli draugystei, o man, žinoma, jau nebeliko. Nėgana to, praslinkus aštuoniems metams dabar reikalaujate iš manes \$120. Gerbiameji, ar jūs pamiršote, ant ko mes sutiko- mės? Vietoj \$178, kuriuos aš buvau jums kaltas, jūs reikalaujate \$433, ką tik ne tris kartus tiek, kiek aš jums buvau kaltas pirmiau.

Jūs žinote gerai, kad aš ten idėjavu savo sunkiai uždirbtus centus. Nors, tiesa, jūs neliepėte man dėti pinigų į tą banką, bet jūs gerai suprantate, kad mane privertė padėti jūsų, o ne mano aplinkybės. Aš tuos pinigus ten dėjau ne del biznio, bet del apsaugos. Jei aš nebūčiau buvęs kasierium, nebūčiau pažinęs Grakowskio. Jūs sakote, kodėl nepadėjau ant Draugystės knygutės. Už tai nedėjau ant Draugystės knygutės, kad dėjau tuos pinigus tik ant trumpo laiko — ant dviejų savaitių. Už dviejų savaitių vėl reikėjo išimti del išmokėjimo poirtinės. Taigi aš, norėdamas sutauptyti Draugystei bereikalingas išlaidas, ten padėjau. Štai kokios išlaidos: gali vienas padėti draugijos pinigus, bet išimti jau nebegalima be draugijos komiteto. Jūs gerai žinote tai, kuomet susirenka komitetas — pasidaro iškaščių. Taigi aš, apsaugodamas save ir darydamas gerą Draugystei, netekau \$432.10. Iš šiandien jūs dar reikalaujate nuo manes 120 dolerių.

Gerbiameji, aš jau buvau pamiršęs tą baisų savo nuostolį, bet šiandien jūs jį vėl man primenate; ne tik ką primenate, bet dar dauginate sumą, kad negalėčiau užmiršti iki mirties. Gal nekuriu neįsityrėte to viso, kas su manim atsitiko, todėl dabar aš jums čia paaiškinu kuoaiškiausiai. Tikiu, kad kiekvienas iš jūsų supratote. Meldžiu jūsų atkreipti atydą į šitą atsisaukimą ir gerai jį perskaityti. Perskaite, kiekvienas rimtai ir sąžiningai išspręskite šį dalyką ir pakelkite savo ranką taip, kaip jūs sąžinė jums diktuoja.

Taipgi, gerbiameji visuomenė, atsisaukiu prie jūsų: kurie mylite teisybę — spręskite šį klausimą ir būkite tarpininkais tarp manes ir draugų Draugystės švento Jurgio, kad nereikėtų švęstis po teismus. Visą mes patys galime atlikti sąžiningai ir ramiai.

Gerbiameji, meldžiu neįsityrėti, kad patalpinau šitą paaiškinimą į laikraštį. Talpinau todėl, kad kiekvienas iš draugų galėtų perskaityti iki susirinkimui, kad atėjus į susirinkimą nereikėtų bereikalingai laiką eikvoti.

Turiu viltį, kad tamstos mane išklausysite ir viską pasuksite geron pusėn.

K. Sobliskas, 902 Belmont Ave., Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

NANTICOKE, PA.

Ziaurumas Valstijos Kazokų.

Pas mus, taip, kaip ir daugumo kity darbininkų unijų lokaly, yra, nuo seniai apvalde darbininkų išdavikai. Dabar čia jau penktas mėnesis kaip angliakasiai kovoja su kasyklų savininkais, o unijos biurokratai vis nepaliauja mulkinę darbininkus. Penktas mėn. kaip pasibaigė kontraktas angliakasių su kompanijomis, o streikas dar nepaskelbtas, o tik pa-

daryta paprastas darbo pertraukimas. Mut, kuomet dar nėra streikas paskelbtas, tai kompanijos gali samdyt sau darbininkų kiek nori "del pa laikymo kasyklų tvarkoje". Nekuriuose kasyklose dirba po kelis šimtus žmonių. Kasyklos apsaugotos, žmonių dalis dirba, o kita dalis gali sau ramiai badauti, nes taip lengva streiką sulaužyti.

Bet kažin, ar ilgai jie galės taip mulkinti darbininkus? Štai vienos didžiausios šioj apielinkėj kasyklos (rodos, kad šita kasykla didžiausia visoj kietųjų anglių kasyklų apielinkėje), Truesdale, Glen Alden Coal Co., darbininkai negalėjo ilgiau pakęsti savo išdavikiškų lokalo viršininkų ir 3 d. rugpjūčio lok. 2439 Truesdale privertė senuosius lokalo viršininkus rezignuoti. Į rezignavusių vietą išrinkta nauja lokalo valdyba. Naujai išrinkti valdyba tuoj griebėsi darbo prižiūrėti, ar tiek daug darbininkų reikia "palaikyvui kasyklų tvarkos". Ant rytojaus pradėjo pikietuoti ir daugelį nuvarė namon.

Tam kasyklos superintendantas pasipriešino ir liepė jo darbininkų netrukdyti. Tačiau darbininkai nepaklausė ir tęsė savo pikietavimą.

9 d. rugpjūčio, išėjus darbininkams pikietuoti, pasirodė ir kazokai ant scenos. Apdaužė vieną pikietuotojų būrį, nuvažiavo pas kietą, kur irgi taip pat galvas buožėm daužė. Į kazokų vietą pas pirmąjį būrį atvažiavo automobilių 4 policijos pasiuntiniai. Tuoj liepė pikietuotojams išsikirstyti. Bet streikieriai neapsigando, biskį pasitraukė ir stovi ramiai. Vienas iš streikierių pradėjo policistams išmetinėti, sakydamas: Jūs irgi tokių pat tėtų vaikiai. Už ką gi jūs mus mušat? Mes kovojam už paprastąjį duonos kąsnį. Policistai liepė nutilti, bet žmogui nepaklausius vienas šoko su buožė "tildyti". Uždavus keletą kartų per galvą, žmogus parpuolė ant žemės. Tuoj prišoko ir kiti policistai ir pradėjo žmogų mušti, kur papulė ir labai sumušė. Darbininkai, pamatę, kad taip žiauriai jų drauga muša, puolė ginti. Subėgus darbininkams ir pradėjus akmenimis ir plytomis mėtyt, policistai leidosi bėgti. Ten stovintis jų automobilis irgi tapo aplaudytas: Akmenimis sudaužė stiklus ir t.t. Gal būtų riaušės greit neužsibaigusios, jei ne kazokai. Pikietininkų būrį išvaikė. Žmonės, pamatę atvažiuojančius kazokus, leidosi bėgti link netoli stovincio miestelio Hanover, kur ir pasislėpė. Kazokai, buožėm daužydami, atsivijo iki minėto miestelio, bet nepasisekė nei vieno pagauti, išskyrus tik A. Adamskį, lenką, kurį baisiai sumušė ir nugabeno į ligoninę. Miestelini arbėgę įsilaužė vienos našlės stubon ir išlaužė devynias duris, bet streikierių neradę sugrįžo pas savo automobilių.

Biskį vėliau vėl sugrįžo į Hanover ir pradėjo žmones vaikyti. Vietos policistas J. Svajatskis pasipriešino ir liepė iš miestelio išsinešinti. Sako, aš čia tvarką padarau. Bet kazokai su deputais nepaklausė ir patį policistą suareštavo. Biskį palaike, pakamantinėjo, išvadino durium, paliokų (mat jis yra lietuvis) ir paleido.

Po pietų atvažiavo keletas automobilių ir prasidėjo areštai po stubas. Vedė iš stubų darbininkus, stumdydami, mušdami; kitus neleido nei per varčiukus išėiti — per tvorą išmetė. Nekurius moteris ant gatvių pradėjo mėtyt akmenimis ir kazokus, pradėjo sarmatyti, visap išmetinėti. Viena

italė moteris su kūdikiu ant rankų, vadino juos žmogžudžiais ir visokiais niekšais. Kazokas pradėjo grasinti buožė, bet moteris nenusigando; ji atsakė, kad jam nereikia nei buožės. Sakė, turi revolverį — šauk, rodydama pirštu į savo krūtine, bet mušeika nedrįso moterį užgauti. Jei vyrų kartas pasipriešino, tuoj buožėmis daužė. Vienas žydas vertelga pasipainiojo ir tam apie tris buožes uždėjo.

Anksti ant rytojaus, 10 d. rugpjūčio, vėl atėjo šerifas su savo bernaiss ir kazokais, bet kai kurių nerado. Vėliaus keletas mainierių nuvažiavo į Wilkes-Barre, Pa., kad paliuosuoti suimtuosius, bet kazokai neprileido. Tik paskiaus tas pats vertelga žydas nuvažiavo ir paliuosavo, užstatydamas po \$1,000 kauocijos ir po \$18.45 kokių tai kaštų už kožną.

Suareštuoty skaitliaus nesužinojau, bet yra keliolika ir dar sako, kad jie turi 30 varantų, kuriuos dar turės paimti. Gal tik gązdina.

Kas įdomiausia, kad tuos vienas areštuoja, kurie buvo prisingi senajai lokalo valdybai, sakydami, kad jie dalyvavo riaušėse.

10 d. rugpj. buvo minėto unijos lokalo susirinkimas. Knygų peržiūrėjimo komisija pranešė, kad dar nėra galutinai darba užbaigus. Bet pastebėjo, kad senojo lokalo finansų sekretoriaus knygoje yra labai daug "klaidų". Narinėse knygutėse užrašyta, o į sekretoriaus knygas "užmiršta" įrašyti.

VENUS Lietuviška Barzdaskutykla.

Sergėk savo galvą. Žmogaus galva ir veidas yra svarbiausia kūno dalis. Jei norit, kad jūsų galva ir veidas būtų tinkami prie šio surėdymo, tai atsilankykite pas mus, nes mes turime gerą patyrimą. Mūsų adresas: 508 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD

Dviejų Šriubų Garlaiviai Į LIETUVĄ NEW YORK — BREMEN. Lavinai išplaukia Kas Antrą Seredą. Gerai įtaisyti 3-tios klasės parankumai. Puikus patarnavimas, geri kambariai del 2, 4 ir 6 asmenų. Platensiu žinių klausk vietinio agento, arba North German Lloyd 14-16 Pearl St. New York

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS

1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIKŲJŲ NUMIRUSIUS ANT VIŠKŲ KAPINIŲ TIK UZ 100 DOL.

Duodu graba, karavaną, automobilį ir lvsą nuo pat pradžio iki pabaigai patarnavimą tik už 100 dolerių.

Pasarga Detroito Lietuvis ms Darbininkams

701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. — DETROIT.

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Dusk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išcina UTARNINKAIS IR PETNYCIOMIS Chicago. Ill.

"Vilnis" išcina du kart į savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.

"Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėtų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

"Vilnis", matydama reikala, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštines, patarnauja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrių, yra pavedamas "Vilniai", kad įsigijus sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.

"Vilnis" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile kolį darbinikiška laikraštį.

Rašyk šiandien į "Vilnius" Administraciją ir reikalauk vieną numerį del pamatymo. Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubėžj ir Chicagoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

"VILNIS" 2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., KAMP. N. 4-tos GALV., BROOKLYN, N. Y. Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Vasaros mėnesiais, iki Spalio (Oct.) 1 d., subatomis ir nedėliomis uždaryta.

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO

JEIGU JUS KENCIAT nuo nervų suirimo, kvatulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, nervų silpnumo, bėmėgės, skaudėjimo sprando ir nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvių nesnia, vidurių nedidimo, aprauckto liežuviu ir vidurių užkietėjimo — ATEIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNISKA METODA. JEIGU neįgydylt pirma, tai ligiau nevilking. Ateik del išegzaminavimo VELITUI. Aš turiu 24 m. patyrimą ir praktikos gydyme chronikiškų ir nervų ligų. Ypatiskai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu.

Office Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Dr. LEWIS Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 p.p. 120 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

LYTIES, PUSLES IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Puslės, Prostates ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Dr. ZINS išgydo visokias chroniskas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių skilvių, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYSI! VYRAI! Išegzaminavojame Dykai. Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties parveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinta ir Ateikti reikalaujami išegzaminuoti Veltui. Niekas jums neklausiu būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kamos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiavo net šimtus mylių, idant patį išgydytinais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulys Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo iširkinimai.

Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST.

TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prienausia kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiestiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 4 fam. — \$3,500 iki \$15,000 5 fam. — \$4,500 iki \$20,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000 7 fam. — \$4,000 iki \$20,000 8 fam. — \$11,000 iki \$20,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų. Kuo per mažus prirodymą perka, niekas nemoka mums ir apripiname teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandens ir mūš tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (netoli Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3929-Stage.

OKULISTAS

J. FREIMAN 703 GRAND STREET

netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y.

Akys Išegzaminuojamos Per Medicinos Daktarą

Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 dienu, nuo 3:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvergalis iki 7:30 vakara. Krautuvs atsidaro 9 val. ryte.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Dvi Puikiausios Galerijos

MOTIEJUS KICHAS 227 Bedford Ave. — 579 Grand St. tarpe N. 4 ir 5 St. Prie Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.

Automobilių Mokykla

146 W. 56th STREET New York City

Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku — "soferiu", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų Lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galėsite išsimokyti pilnai automobilių namo. Mes turime 8 sistemas mokymui automobilių mehanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokdame savo mokinius, kaip važinėti automobiliu taip ir greitai fuos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kursas teikia apie keletas savaičių. Mes užtikiname soferio "laisvumą" ir aušiekome vietą. Mokyklitas gerą Lietuvaišką mokyklą. Lietuvis mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS

Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklyn mieste ir priemiestiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos keliatas yra labai pigių, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelnyti pirkinu. Taipgi kas pas mane pirks, tas bus apripintas kuo geriausiai ir po prielūra geriausio advokato. Taipgi aš paduodu visokios rūšies būtinus: bučernas, grosernes, restoranus ir kraujuoti dirbtuves.

Kas pirks pas mane, tas SUCCEDYS DAUG PINIGŲ

VISŲ ŽINIŲ Geriausias Williamsburg's RUSIŠKOS IR TURKŠKOS MAUDYNES

274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stage 1837

J. GARŠVA

UTARNINKAIS, tai specialia moterų diena. Atsilankykite parsitikrinti.

GRABORIUS — UNDERTAKER

LAIKŲJŲ DIREKTORIUS (šaliamuovo), ir laiduoja numirusius ant visokių kapinių. Parsamdau Automobilių ir Karietai Vaselljoms, Krikštynoms ir kitai. Taip pat paslaivėjimams. 231 Bedford Ave. 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Karščiui Siaučiant.

Jau ketinta diena kai karštis kankina miesto gyventojus, o ypač darbininkus. Ir taip žmogui darbininkui atsibosta nešti sunkų darbo jungą, o tas karštis dar labiau apsunkina. Reikalingas geras poilsis, nors dienelę į savaitę. Bet kur jį gauti?

Ogi nedėlioji išvažiuoti į laukus, arba kur į girią, į miškus. Lietuviai paprastai suvažiuoti į Glendale girią ir ten pasilsėti nors valandėlę. Tikiuosi, kad karštas oras rytoj privarys daugelį žmonių į Glendale. Ten darbininkai ne tik gaus atskvėpti, tyru oru pakvėpuoti, bet taipgi turės progą išgirsti puikų programą, kurį rengia A.D.P. L.S. 32 kuopa iš New Yorko. Bus dainų, bus prakalbių, bus muzikos ir kitokių pamąginimų, kas linksmina žmogų ir kutena jo jausmus. Manau, bus vienas puikiausių išvažiuoju.

Kowalskis Sako, jog Jis Nebuvo Deportotas.

Kowalskis teisinasi, kad jis nekaltas už nelegalų įvažiavimą šion šalin, kaip tai ant jo daromas užmetimas. Jis žada prirodyti, jog jis nebuvo išdeportotas iš Jungtinių Valstijų ir tokiu būdu jo suareštavimas yra neteisingas.

Panedėlyj byla vėl bus tyrinėjama pas Jungtinių Valstijų Distr. Teismo teisėją Holmes. Ten bus reikalaujama sumazinti kauciją nuo \$20,000 iki \$500, kiek paprastai reikia užsistatyti byloj už nelegalų įvažiavimą į šią šalį.

Kowalskio advokatas, Isaac Shorr, tuo laiku taipgi pareikalavo mėnesio laiko dėl priėmimo bylos. Ketverge advokatas pasakė teisėjui, kad jam ims beveik mėnuo laiko, kol jis pristatys rekordus nuo Darbo Departamento Washingtone prirodymui, kad Kowalskis nebuvo išdeportotas.

Istatymai, pagal kuriuos Kowalskis yra apkaltintas, leidžia įkalinti jį ant penkių metų, jei tik prisitaikintieji teisėjai (jury) suras jį kaltu.

Visiems New Yorko Darbininkams.

Visiems komunistams, socialistams, anarchistams, aidoblistams, liberalams, radikalams, laisvai manantiems individualams, tikintiems ir netikintiems į namus, vaikus, valdžią, religiją, laisvąją meilę, ir klesų kovą.

Mes patariame jums, kad padėtumėte viską į šalį ir atsilankytumėte į pikniką, kuris įvyks rytoj, 20 d. rugpjūčio, Fuhrer's Elmhurst Park, Elmhurst, Long Island. Atsilankydami į šį pikniką, atlikite dvigubą tikslą, būtent: pagelbėsite finansiniai, moraliai ir kitaip išgelbėti ir apginti klesinio darbo po-
pulus kalinius — Kapitalistų mesos aukas, ir tuo pačiu kartu galėsite pasilinksninti. Atsivežkite su savin savo draugus, gimines, vaikus, patėjas, mylimas ir t.t. Įžanga tik 35 centai.

Nepamirškite, piknikas įvyksta rytoj.
Nerma Berman,
Sekr. Nacionalio Aps. Kom.
New Yorko Skyr.

Tris Suareštavo už Nelegali Degtinės Gavimą.

Mūsų ir prohibicijos viršininkai pranešė vakar, kad jie turi suareštavę tris vyrus už nelegalų išvežimą 4,900 skryninių škotiškos degtinės iš Republic sandėlio, kuris randasi ant W. 24th St. Degtinė buvo išgabenta 28 d. gegužės, 1922, netikrais leidimais. Pas suareštavusiuosius atrasta 18 skryninių degtinės. Kiekvienas paliuosuotas po \$5,000 kaucijos.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

LIETUVIŠKA VALGYKLA NAUJOSE RANKOSE.

Šiuomi pranešu visiems Brooklyn lietuviams, jog aš nupirkau visiems gerai žinomą valgyklą po numeriu 475 GRAND STREET, Brooklyn. Valgykloj viskas pertvarkyta ir valgiai gaminami geriausios rūšies. Atėikite kiekvienas, nes aš esu tikras, kad būsite pilnai užgandinti.

REPUBLIC LUNCH ROOM

J. Rukštelis, Savininkas.
475 GRAND ST., Brooklyn, N. Y.
(193-196)

ATSIDARYS NAUJA BUCERNE.

SUBATOJ, RUGPJŪČIO-AUGUST 19-tą DIENĄ ATSIDARŲ NAUJA LIETUVIŠKA BUCERNE. Mes parduosime Geriausią Mėsą už priedėtiną kainą. Todel kviečiame visus šios apielinkės lietuvius atsilankyti į persitikrinti.
J. RADZEVIČIAUS, 482 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y. (192-197)

PRANEŠIMAI IS KITUR

CAMBRIDGE, MASS. — AIDUJ. 8 kuopos mėnesinis susirinkimas

įvyks 23 rugpjūčio (August), svetainėj Chase Hall, 40 Prospect St. Pradžia 7:30 val. vakare. Draugės ir Draugai, malonėkite visi atsilankyti ant šio susirinkimo, nes turim daug svarbių reikalų apsvaryti.
Prot. Šėkr. J. Stradzas.

PARDAVIMAI

Iš priežasties nesutikimo su partneriu, PARSIDUODA labai gera buferinė. Biznis išdirbtas ir vieta gera. Atsišaukite.
145 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (190-195)

PARSIDUODA KENDZIŲ STORAS. Įėjų darome apie \$200 į savaitę. Gera progą pirkti. Yra listas, pigi randa. Parduosime priežastis — ne sveikata. Atsišaukite po No. 167 Leonard St., Williamsburg, Brooklyn. (192-194)

PARSIDUODA GROSERNĖ ir delikatesen. Biznis išdirbtas ir geroji vieta. Gera progą pirkti. Yra listas, randa pigi. Atsišaukite į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck Street. (194-195)

PARSIDUODA labai gera grosernė. Biznis išdirbtas ir geroji vieta. Norinti pirkti grosernė, sykiu gili nusipirkti ir rakandus, nes savininkas išvažiuoja Lietuvon. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 16 Scholes St., Carpenter Shop, Brooklyn, N. Y.

SVARBI KNYGA

MOTERIS IR SOCIALIZMAS

Parašyta garsaus vokiečių rašytojaus August'o Bebel'io

Šita knyga privalo perskaityti kiekvienas darbininkas ir darbininkė, ypatingai moterys privalo pasistengti tą knygą įsigyti, nes joje plačiausiai yra aprašomas visas moterų padėjimas ir jųji vieta žmoniųj iki šių dienų ir kokią jos rolią loš socializmo gadyneje.

Knyga susideda iš 432 puslapių didelio formato.
KNYGOS KAINA POPIERI-
NIAIS VIRSELIAIS
TIK \$1.00.

Įsigykite šią knygą tuojau. Gauti galima "Laisvės" Knygynė 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 8832.
Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAI - UNDERTAKERS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAL.
ISBALSAMUOJAM IR LAIDIOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIASIA ISTAIGA) Kėpa geriausią duoną iš cystų rūginių miltų.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siūndami ir į kitus miestus.
Savininkai
W. Masiulevičius ir
A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi užtikrintas, kad akiniai, kuriuos nešioji, yra atitinkanti tavo akim?
ATEIK PAS
MEDOFF OPTICAL CO.
830 Manhattan Avenue
BROOKLYN, N. Y.
(Priešais Greenpoint Teatra)
PERSITIKRINTI.
Valandos:
Nuo 10 ryto iki 8:30 vakare.
Telephone: Greenpoint 4086.

Phone Stagg 6012.

Williamsburg Welding and
Repairing Works
W. WARREN, Proprietor
101 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbusių automobilius, pripildome visokius išdūstus cilindrus, nežūrint, koki didžio ir kaip išdūle je nebūtų. Darbą atliekame su naujais mašinos įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurias yra lygta, kaip iš dirbtuvės nupirktos.
VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS.
KAINOS PRIEMAMOS.
Reikalavimai visuomet kreipkitės prieš atsiimančius daiktus.

MANHATTAN SKRYBELIŲ KOMPANIJA

Pripažįsta, jog dabar nėra uždarbio laikai. Mes gerai žinome, jog darbininkų algos yra sumažintos ir daugelis darbininkų yra visai be darbo, taigi jie ir negali mokėti daugiau augstų kainų. Bet tuo pačiu laiku mes žinome, jog mūsų kostumieriai visuomet myli gražiai apsirengti. Nežiurint, kad jie ir neišgali mokėti augstų kainų, bet prastų šiaudinių skrybelių jie nenešios. Šiam sezonui mes pagaminom daugybę įvairiausių

ryšių šiaudinių ir Panama skrybelių, kurias mes parduosime su labai mažu uždarbiu, kad praleidus sunkius laikus, Skrybelių kainos nuo nuo \$2.00 ir augščiau Pasaudokite šiuo mūsų pasiūlyjimu ir nusipirkite MANHATTAN SKRYBELE.

MANHATTAN HAT STORES
BROOKLYNO KRAUTUVĖS:
230 GRAND STREET, Netoli Driggs Ave.

479 GRAND STREET
Netoli Union Ave.

Į Sveikatos Gydymojo

AS KARALINA BAGOČIENĖ dabar pasirodau visų žmonių akyse. Aš per 3 metus buvau visai nuopulis sveikatos, ir paskutinius išėjus metus išgūljau lovoje. Mano kūnas buvo visai apimtas visokių skausmų ir aš buvau nušojus visai viltį, kad begyvensiu. Visur aš šaukiaus ir jieskojau savo sveikatai pagelbos, bet niekas mane nepagelbėjo ir niekur aš negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada aš gavau išgirsti apie Sveikatos Gelytoją, tai tuojau aš pareikalavau Sveikatos Gelytoją gyduoliu, kaip tai, Čeraminko Krištalo Aliejaus, kuris užmuša žmogaus kune visas ligas. Antra, bonka Valytojas, trečia bonka Nervų Stiprintojas, ketvirta bonka Minerališki Gyduolių del vanos. Minėtas gyduoles sunaudojau per 5 dienas, tai pusei skausmų nebėliko. Antra sykiu dar pareikalavau ir sunaudojau, tai pajutau, kad nėra pas mane jokių skausmų ir ligų. Dabar aš jaučiuosi visai sveika ir turju labai gerą apetitą ir miegoti gerai galiu. Praėjus 3 mėnesiams, tai nebe galiu pažinti savo paveiklo kaip ištauk. Todel dabar dėkavoju tūkstantį kartų Sveikatos Gelytojui.

DRUG CHEMICAL CO.
J. BALTRENAS, Prop. Tel. Lafayette 0919
2500 W. Pershing Rd., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA AKUSERKA

MARJONA TAMKIENĖ Baigusi mokslą New Yorko Mieste Bellevue Hospital. Matyti galima visada, kad ir nedėdieniais. Patarimus duoda dykai. Egzaminuoją šlapumą; einu ant pareikalavimo prie Palagų. Darbą atlieku atsikandim už priedėtiną kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas Stagg 6731.

Phone: 4711 Market.

PETER SMITH
Real Estate Broker
54 Academy St.
NEWARK, N. J.

Parduodu namus ir lotus, abluonu pinigais ant lengvų sąlygų ir duodu visokius patarimus atsilankiusiems visai VILUTUI. Visi lietuviai norinti įsigyti kiškį nors nuosavybę, visuomet kreipkitės pas mane, o visuomet gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ.

TANKIAI PAS KIEVIENĄ TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA: "Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE
Dentistai
226 BROADWAY
netoli Repling St. BROOKLYN, N. Y.
Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų sąlygų. Mokėtis primama dalimis.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS.

579 GRAND STREET.
Netoli Lorimer St.
Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE.,
Netoli Clay St.,
Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.,

Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose.

Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.
TURIME VISOKIŲ

LIETUVIŠKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFI

LIETUVIŠKOS ROLES TAVO PIANUI

\$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę

\$2.00 į savaitę

\$2.50 į savaitę

"LAISVĖ", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS KONCERTAS

— Rengia —
p-lė KATARINA LEIUTE

Ivyks Nedėlioje

17 d. Rugšėjo-Sept. 1922

LABOR LYCEUM

949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

Pradžia 3:30 po pietų

Gerbiamieji! K. Leliutė yra viena geriausių lietuvių dainininkių, kuri pirmu sykiu pasirodys prieš lietuvišką publiką. Jos mezzo soprano balsas užžavės kiekvieną atsilankiusį. Už tai nepraleiskite šios puikios progos. Apart K. Leliutės bus daug ir kitų artistų dainininkių.

Po koncertui Bus šokiai.

Įžanga 50c. 75c. ir \$1.00.

Kviečia Rengėja.

TARPTAUTIŠKAS AUTINGAS

Suselpimui Politiskų Prasikaltėlių

Nedėlioje, 20 Rugpjūčio-August, 1922

FUHRER'S ELMHURST PARK

ELMHURST, LONG ISLAND.

PRADZIA 10 VAL. RYTE. ĮŽANGA 35 CENTAI.
Kviečiame visus, KAS TIK GALITE, ATILANKYTI Į ŠI PİKNIKA IR PAREMTI TAP SVARBU DARBA. VISI BŪSITE FILMASIAUSI UZGANEDINTI.

P. S. Važiuojant reikia imti elevatorį ant 57th St. ir 2nd Ave. Corona Line ir išlipi ant 25th St. stoties arba Queensborough subway ir išlipi ant 25-tes gatvės.